

Dosarul nr. 2ra-1613/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. L. Mitrofan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Țurcan, L.Pruteanu, A. Panov)

ÎNCHEIERE

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Lucky Invest” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Lucky Invest” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Elenei Fomina cu privire la încasarea datoriei și a taxei de stat,

împotriva deciziei din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 14 mai 2019, Organizația de Creditare Nebancară „Lucky Invest” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare OCN „Lucky Invest” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Fomina solicitând încasarea datoriei rezultate din contractul de împrumut nr.11/08/2018 din 02 august 2018 în sumă de 9294,48 de lei, formată din: suma împrumutului nerestituit în mărime de 6836,66 de lei, suma de 407,85 de lei-dobânda restantă, 500,00 de lei-comision de administrare neachitat, suma de 1496,06 lei-dobânda suplimentară, suma de 53,91 de lei-penalitate, a taxei de stat în mărime de 278,83 de lei, în total suma de 9573,31 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în baza contractului de împrumut nr.11/08/2018, semnat la 02 august 2018, i-a acordat Elenei Fomina un împrumut în sumă de 10000 de lei, care urma a fi restituit în tranșe până la data de 02 august 2019.

Totodată, a menționat că pârâta nu-și onorează conștiincios obligațiile asumate în baza contractului de împrumut privind restituirea tranșelor împrumutului și plată dobânzii în termenii stabiliți în contract, precum și a altor plăți aferente, prin ce încalcă flagrant condițiile contractului.

În data de 04 februarie 2019 a expediat în adresa pârâtei somația nr.29, recepționată la 05 februarie 2019, prin care i-a fost adus la cunoștință despre necesitatea restituirii în termen a tranșelor împrumutului, deja scadente și de plată a dobânzii calculate, acordându-i un termen de plată până la data de 19 februarie 2019. Concomitent, a fost somată că în caz de ignorare a somației, va duce la declararea anticipat ca fiind scadent împrumutul și despre eventuala adresare în instanța de judecată.

Reclamantul a precizat că, la 07 mai 2019 datoria restantă neachitată de către

Elena Fomina, în baza contractului de împrumut din 02.08.2018, constituia suma de 6657,82 lei, formată din: 4200,00 de lei-tranșele restante la împrumut, 407,85 de lei-dobânda restantă, 500, 00 de lei-comision de administrare restant, 1496,06 lei-dobândă suplimentară și 53,91 lei-penalitate. Astfel, datoria totală a pârâtei ajunsă la scadență în data de 07 mai 2019 calculată în baza contractului de împrumut nr.11/08/2018 din 02 august 2018, constituia suma de 9294,48 de lei, formată din: 6836,66 de lei-împrumutul neachitat, 407,85 de lei-dobânda restantă, 500,00 de lei-comision de administrare restant, 1496,06 lei-dobândă suplimentară și 53,91 de lei-penalitate.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Lucky Invest” SRL și s-a încasat de la Elena Fomina în contul OCN „Lucky Invest” SRL suma de 4200 de lei cu titlu de împrumut, suma de 407,85 de lei cu titlu de dobândă, suma de 1496,06 lei cu titlu de dobândă suplimentară, suma de 54,91 de lei cu titlu de penalitate, suma de 278,83 lei cu titlu de recompensă a taxei de stat; în rest, cererea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins din lipsă de temei apelul declarat de OCN „Lucky Invest” SRL și s-a menținut hotărârea din 13 decembrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a relevat că, dând o apreciere prevederilor contractuale menționate, instanța de fond just a concluzionat că, urmează de încasat dobânda de întârziere în mărime de 407,85 de lei, dobânda suplimentară de 1496,06 lei și suma de 54,91 de lei cu titlu de penalitate.

Instanța de apel a menționat că nu poate reține argumentul apelantei referitor la faptul că urmează a fi aplicate prevederile Codului civil modernizat, intrat în vigoare la 01.03.2019, deoarece având în vedere că la data de 01.03.2019, data intrării în vigoare a Codului civil modernizat, contractul de împrumut nr. 11/08/2018 din 02.08.2018 încheiat între OCN „Lucky Invest” SRL și Fomina Elena era în curs de realizare, asupra modalității de exercitare de către OCN „Lucky Invest” a drepturilor sale pentru neexecutarea de către dna Fomina Elena a obligațiilor sale.

Or, luând în considerare natura pretențiilor înaintate și data apariției raportului obligațional legea aplicabilă este Codul civil în vigoare până la 01 martie 2019 în special normele ce reglementează apariția, executarea și stingerea obligațiilor precum și prevederile ce reglementează contractul de împrumut.

Prin urmare, la caz nu poate fi aplicate prevederile art.1248 alin.(2) Cod civil (în redacția Legii în vigoare din 01.03.2019), potrivit căruia dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate și împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut și a dobânzii aferente în condițiile stabilite la art.864 alin.(2) și (4).

Astfel, instanța de fond just a dispus spre încasare suma împrumutului neachitat în mărime de 4200 de lei, or, conform graficului de rambursare care este anexa la contractul de împrumut nr.11/08/2018, Fomina Elena urma să achite suma împrumutată în perioada 25.08.2018- 02.08.2019, lunar câte 1021,57 de lei, iar ultima lună 980,17 de lei (f.d.12), cererea de chemare în judecată fiind depusă la 14.05.2019. Concomitent, raportând la caz prevederile normelor de drept material aplicabile al legislației civile în coroborare cu cele din domeniul protecției consumatorului, instanța de apel a considerat ca fiind corectă soluția instanței de

fond, privind admiterea parțială a acțiunii depuse de OCN „Lucky Invest” SRL către Fomina Elena cu privire la încasarea datoriei și a taxei de stat, acțiunea fiind parțial întemeiată.

În acest context, a relevat că instanța de fond la examinarea cauzei, analizând esența contractului de împrumut nr.11/08/2018 din 02.08.2018, corect a ajuns la concluzia că creanța pretinsă a fi neexecutată de împrumutat, într-adevăr nu a fost executată, însă OCN „Lucky Invest” SRL nu a prezentat probe din care ar rezulta cert în ce scop OCN „Lucky Invest” SRL a perceput taxa aferentă contractului și nu a justificat cuantumul sumelor stabilite cu acest titlu, neoferind astfel nici un criteriu pentru a se verifica modul de calcul al acestor comisioane.

Instanța de apel a conchis că nu poate accepta poziția reclamantului/apelant, care încearcă să convingă despre legalitatea acestor clauze, care în realitate și în esența lor sunt abuzive. Or, faptul că condițiile contractului sunt clare și pe înțelesul consumatorului nu degreveză profesionistul de pe piața de împrumut, care la caz este OCN „Lucky Invest” SRL, să introducă în aceste contracte clauze abuzive și să pretindă executarea lor de către împrumutatul-consumator.

La 21 septembrie 2020, OCN „Lucky Invest” SRL a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând primirea cererii de recurs și intentarea procedurii în recurs, declararea recursului admisibil cu examinarea în fond a recursului, admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii cerinței de încasare a împrumutului în mărime de 2636,66 de lei ca fiind neîntemeiată și ilegală cu pronunțarea în această privință a unei noi hotărâri de încasare a împrumutului în mărime totală de 6836,66 de lei, încasarea taxei de stat la depunerea cererii de apel și cererii de recurs.

În motivarea recursului s-a invocat încălcarea normelor de drept material prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, precum și încălcarea drepturilor fundamentale ale omului, în sensul art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, în special dreptul de proprietate garantat de art. 46 din Constituția Republicii Moldova și dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 CEDO sub aspectul nemotivării suficiente a hotărârii.

La fel, a menționat că concluziile instanțelor inferioare rezultă din interpretarea eronată a normelor de drept și neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimitei, conform scrisorii de însoțire datate cu 13 octombrie 2020 (f.d.96) și a fost restituită corespondența instanței cu mențiunea „nereclamată” (f.d.97-98).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 14 iulie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 21 septembrie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale părților la 23 iulie 2020 (f.d.80). Din textul recursului se distinge recepționarea copiei deciziei de către recurent la 23 iulie 2020. Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de OCN „Lucky Invest” SRL, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de OCN „Lucky Invest” SRL, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de OCN „Lucky Invest” SRL.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Lucky Invest” Societate cu Răspundere Limitată împotriva deciziei din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat